

Informe en relació amb la Proposta presentada pel Departament de Salut, a incloure en l'Avantprojecte de Llei de mesures fiscals i financeres per al 2020 (M-354-1)

Es presenta a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades la Proposta presentada pel Departament de Salut, a incloure en l'Avantprojecte de Llei de mesures fiscals i financeres per al 2020 (M-354-1), per a l'estudi i emissió del corresponent informe.

El text de la Proposta s'acompanya de còpia de la Memòria general i de la Memòria d'avaluació d'impacte.

Examinada la Proposta, i vist l'informe de l'Assessoria Jurídica, s'informa el següent.

Fonaments jurídics

I

(...)

II

El Decret Llei 4/2010, de 3 d'agost, de mesures de racionalització i simplificació de l'estructura del sector públic de la Generalitat de Catalunya, en el seu article 2.1, crea l'Agència de Qualitat i Desenvolupament Professional en Salut, que passa a denominar-se "Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya" (en endavant, AQUAS), per aplicació de l'article 134 de la Llei 11/2011, del 29 de desembre, de reestructuració del sector públic per a agilitar l'activitat administrativa.

L'AQUAS es crea amb l'objectiu de generar coneixement rellevant per contribuir a la millora de la qualitat, seguretat i sostenibilitat del sistema de salut de Catalunya que facilitin la presa de decisions a la ciutadania, als i les professionals i als gestors i les gestores de l'àmbit de la salut, i als òrgans responsables de la planificació en salut, així com facilitar la integració de les i dels professionals sanitaris en el sistema i la seva coresponsabilitat en la consecució de les finalitats comunes i la qualitat de l'atenció (article 2.1 DL 4/2010).

L'article 3 del DL 4/2010, en la redacció donada per la Llei 3/2015, de l'11 de març, de mesures fiscals, financeres i administratives, preveu les funcions de l'AQUAS en els termes següents:

- a) Definir, d'acord amb les directrius del departament competent en matèria de salut, impulsar i desplegar l'estratègia del sistema d'informació per al sistema sanitari que faciliti a l'Administració sanitària la informació necessària per a l'avaluació de la qualitat de l'assistència sanitària i gestionar-la generant coneixement del sistema.*
- b) Dur a terme la gestió i el manteniment dels elements comuns i/o unificats del sistema d'informació de Sistema Sanitari Integral d'Utilització Pública de Catalunya (SISCAT).*
- c) Dur a terme tasques d'avaluació de nous tractaments, de procediments organitzatius i assistencials, de medicaments, de tecnologies, de la recerca sanitària i la innovació.*

d) *Mesurar, avaluar i difondre de manera pública i transparent els resultats globals assolits en salut i en l'àmbit de l'assistència sanitària pels diferents agents que integren el sistema de salut, a partir de la gestió del Sistema Integrat d'Informació de Salut a Catalunya, configurat per la informació de naturalesa administrativa i estadística que contenen els registres i sistemes d'informació del departament i dels organismes competents en matèria de salut, els dels centres, serveis i establiments sanitaris i els dels professionals sanitaris, per tal de facilitar una presa de decisions coresponsable al servei de la qualitat de l'atenció sanitària prestada als ciutadans. Amb aquesta finalitat, els dits agents han de comunicar al Sistema les dades pertinents per mitjà de llurs òrgans responsables i d'acord amb la normativa vigent en l'àmbit estadístic i de protecció de dades de caràcter personal. No obstant això, la comunicació de dades provinents d'històries clíniques requereix, llevat que el pacient o la pacient hi hagi donat abans el consentiment, la dissociació prèvia de les dades identificadores de la persona titular d'acord amb la normativa reguladora de l'autonomia del pacient i dels drets i les obligacions en matèria d'informació i documentació clíniques.*

e) *[No vigent]*

f) *[No vigent]*

g) *[No vigent]*

h) *[No vigent]*

i) *Establir i gestionar un sistema d'informació integrat sobre els professionals que desenvolupen llur activitat a Catalunya, per compte propi o aliè, en centres públics i privats, que respongui a les necessitats de l'Administració sanitària per a l'exercici de les seves competències, especialment en matèria de planificació i organització de recursos sanitaris i de desenvolupament professional, i a partir del qual es comuniquin al Registre estatal de professionals sanitaris les dades necessàries per al manteniment i desenvolupament del sistema d'informació sanitària del Sistema Nacional de Salut, en els termes de l'article 53 de la Llei de l'Estat 16/2003, del 28 de maig, de cohesió i qualitat del Sistema Nacional de Salut. Amb aquestes finalitats, l'Agència pot accedir a les dades personals necessàries que constin en els registres de recursos humans de les administracions públiques i les entitats que hi estan vinculades, les corporacions professionals, els centres, serveis i establiments sanitaris i les entitats d'assegurances que actuen en el ram de la malaltia. Les comunicacions d'aquestes dades han d'estar subjectes a la legislació en matèria de protecció de dades.*

i bis) *Dissenyar, aprovar, posar en pràctica i supervisar les accions relatives a la seguretat de la informació del departament competent en matèria de salut i dels ens i organismes adscrits.*

j) *Cooperar amb organismes homònims d'altres comunitats autònomes, d'àmbit estatal, europeu i internacional als efectes d'assolir sinergies i difondre els coneixements respectius.*

k) *Exercir totes les activitats que siguin necessàries per al compliment dels seus objectius, d'acord amb els estatuts que es dictin en desenvolupament d'aquest Decret Llei, així com també les actuacions en relació amb les funcions esmentades que li siguin encomanades."*

La Proposta presentada pel Departament de Salut a incloure, com a disposició addicional, en l'Avantprojecte de Llei de mesures fiscals i financeres per al 2020 (en endavant, la Proposta), té per objecte assignar als òrgans competents del Departament de Salut les funcions de l'AQUAS que es veuen afectades per la modificació de l'article 3 del DL 4/2010 prevista en la mateixa Llei de mesures fiscals i financeres:

"Disposició addicional. Disposicions en matèria de salut

1. Correspon al Servei Català de la Salut la funció de gestió i el manteniment dels elements comuns i/o unificats del sistema d'informació de Sistema Sanitari Integral

d'Utilització Pública de Catalunya (SISCAT) que la lletra b) de l'article 3 del Decret llei 4/2010, del 3 d'agost, de mesures de racionalització i simplificació de l'estructura del sector públic de la Generalitat de Catalunya, derogada per l'article xxx d'aquesta Llei, atribueix a l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya.

2. Corresponen al departament competent en matèria de salut les funcions que les lletres i) i i bis) de l'article del Decret llei 4/2010, del 3 d'agost, de mesures de racionalització i simplificació de l'estructura del sector públic de la Generalitat de Catalunya, derogades per l'article xxx d'aquesta Llei, atribueixen a l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya.

3. Amb rang reglamentari, les funcions previstes a l'apartat 2 d'aquesta disposició s'atribueixen a les unitats i òrgans següents:

a) La funció d'establiment i gestió d'un sistema d'informació integrat sobre els professionals que desenvolupen llur activitat a Catalunya, per compte propi o aliè, en centres públics i privats, que respongui a les necessitats de l'Administració sanitària per a l'exercici de les seves competències, especialment en matèria de planificació i organització de recursos sanitaris i de desenvolupament professional, i a partir del qual es comuniquin al Registre estatal de professionals sanitaris les dades necessàries per al manteniment i desenvolupament del sistema d'informació sanitària del Sistema Nacional de Salut, en els termes de l'article 53 de la Llei de l'Estat 16/2003, del 28 de maig, de cohesió i qualitat del Sistema Nacional de Salut, a la unitat directiva competent en matèria de professionals de la salut del departament competent en matèria de salut. Amb aquestes finalitats, l'esmentada unitat orgànica pot accedir a les dades personals necessàries que constin en els registres de recursos humans de les administracions públiques i les entitats que hi estan vinculades, les corporacions professionals, els centres, serveis i establiments sanitaris i les entitats d'assegurances que actuen en el ram de la malaltia. Les comunicacions d'aquestes dades han d'estar subjectes a la legislació en matèria de protecció de dades.

b) La funció de disseny, aprovació, posada en pràctica i supervisió de les accions relatives a la seguretat de la informació del departament competent en matèria de salut i dels ens i organismes adscrits, a la unitat competent de la Secretaria General del departament competent en matèria de salut.

4. El Govern ha d'adaptar els estatuts de l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya al que s'estableix en aquesta Llei.

5. El departament competent en matèria de salut i el Servei Català de la Salut se subroguen en les relacions jurídiques en què l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya sigui subjecte actiu o passiu i que estiguin relacionades amb les funcions assumides d'acord amb els apartats 1 i 2 d'aquesta disposició."

La Proposta ve motivada, segons es desprèn de la Memòria general que l'acompanya, pels canvis que s'han produït en l'organització i el funcionament dels serveis sanitaris de la Generalitat de Catalunya des de la promulgació del DL 4/2010, que han comportat que la normativa reguladora de l'AQUAS no reflecteixi la realitat de les funcions que actualment desenvolupa.

III

Des del punt de vista de la protecció de dades, la Proposta que se sotmet a informe comporta una modificació en la responsabilitat del tractament de les dades personals vinculades a

l'exercici de la funció a què fa referència l'article 3.i) del DL 4/2010, això és l'establiment i gestió d'un sistema d'informació integrat sobre els professionals de la salut.

El Reglament (UE) 2016/679, del Parlament i del Consell Europeu, de 27 d'abril de 2016, General de Protecció de Dades (en endavant, RGPD), defineix "responsable del tractament" com "*la persona física o jurídica, autoridad pública, servicio u otro organismo que, solo o junto con otros, determine los fines y medios del tratamiento*" (article 4.7).

Amb l'aprovació de la present Llei de mesures fiscals i financeres, aquesta responsabilitat recaurà en la unitat directiva competent en matèria de professionals de la salut del Departament de Salut (apartat 3.a) Proposta), el qual se subroga en la posició de l'AQUAS (apartat 5 Proposta).

Des de la vessant de la protecció de dades, la conseqüència principal d'aquesta modificació del responsable del tractament serà el traspàs o la comunicació d'informació personal des de l'AQUAS vers el nou responsable, als efectes de garantir per part d'aquest el correcte desenvolupament de la funció que assumeix.

L'RGPD estableix que tot tractament de dades personals ha de ser lícit (article 5.1.a)). Per tal que aquest tractament sigui lícit cal que concorri alguna de les bases jurídiques de l'article 6.1 de l'RGPD, ja sigui el consentiment de la persona afectada (lletra a)) o bé alguna de les altres bases jurídiques que preveu el mateix article, com ara, als efectes que interessin, *que "el tratamiento es necesario para el cumplimiento de una misión realizada en interés público o en el ejercicio de poderes públicos conferidos al responsable del tratamiento"* (lletra e)).

Tal com es desprèn de l'article 6.3 de l'RGPD i recull expressament l'article 8 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (en endavant, LOPDGDD), el tractament de dades només podrà considerar-se fonamentat en aquesta base jurídica de l'article 6.1.e) de l'RGPD quan així ho estableixi una norma amb rang de llei.

Com s'ha vist, la Proposta atribueix al Departament competent en matèria de Salut (en concret, a la unitat directiva competent en matèria de professionals de la salut) la funció d'establir i gestionar un sistema d'informació integrat sobre els professionals que desenvolupen llur activitat a Catalunya. Alhora, la mateixa Proposta preveu que aquest Departament passi a ocupar la posició de l'AQUAS, respecte totes les relacions jurídiques que estiguin relacionades a l'exercici de la dita funció.

A la vista d'aquestes previsions, pot dir-se que el traspàs o la comunicació de les dades personals de què, fins l'aprovació de la present Proposta, és responsable AQUAS vinculades a l'exercici de la funció esmentada vers el Departament així com el seu tractament posterior per aquest, en exercici d'aquesta funció que li atribueix la Llei de mesures fiscals i financeres, estaria legitimat per la base jurídica de l'article 6.1.e) de l'RGPD.

IV

En relació amb els tractaments de dades vinculats a l'exercici de les funcions a què fa referència l'article 3.b) i i bis) del DL 4/2010, fer avinent que, a diferència del supòsit anterior, en aquest cas el DL 4/2010 atribueix unes funcions a AQUAS que aquesta entitat ha de dur a terme al servei de diversos tercers: les entitats participants del SISCAT, el Departament de Salut i els ens i organismes adscrits.

Recordem, correspon a AQUAS la gestió i el manteniment dels elements comuns i/o unificats del sistema d'informació del SISCAT (article 3.b)), així com dissenyar, aprovar, posar en

pràctica i supervisar les accions relatives a la seguretat de la informació del departament competent en matèria de salut i dels ens i organismes adscrits (article 3.i bis)).

Amb l'aprovació de la present Llei de mesures fiscals i financeres, aquestes funcions s'atribueixen, per una banda, al Servei Català de la Salut (apartat 1) i, per l'altra, a la unitat competent de la Secretaria General del departament competent en matèria de salut (apartat 3.b)), els quals se subroguen en la posició de l'AQUAS (apartat 5).

La conseqüència principal d'aquesta modificació serà l'accés del Servei Català de la Salut i del Departament de Salut a la informació personal necessària per a l'exercici o desenvolupament de les dites funcions en poder dels tercers esmentats.

Tenint en compte que la Proposta atribueix expressament a aquestes entitats l'exercici de les funcions esmentades i preveu també la seva subrogació en la posició d'AQUAS, l'accés per part d'aquestes entitats a la informació personal esmentada, així com el seu tractament posterior per aquestes, estaria igualment legitimat per la base jurídica de l'article 6.1.e) de l'RGPD.

Dit això, tan sols assenyalar que, tot i no tenir consideració de responsables del tractament, correspondrà al Servei Català de la Salut i al Departament de Salut l'establiment de les mesures tècniques i organitzatives necessàries per garantir una seguretat adequada de la informació personal tractada per a l'exercici de les funcions que assumeixen, sens perjudici del compliment de la resta d'instruccions o requisits que, en aquest sentit, els puguin exigir els diversos responsables del tractament.

A la vista de la redacció emprada a l'apartat 3.b) de la Proposta, pot dir-se que la Proposta reflecteix amb força claredat aquesta circumstància pel que fa a l'actuació del Departament de Salut. En canvi, podria ser convenient modificar-ne l'apartat 1, per tal d'oferir una major transparència sobre aquesta actuació pel Servei Català de la Salut.

En aquest sentit, es proposa la redacció següent:

*"1. Correspon al Servei Català de la Salut la funció de gestió, manteniment i **determinació de les mesures de seguretat** dels elements comuns i/o unificats del sistema d'informació de Sistema Sanitari Integral d'Utilització Pública de Catalunya (SISCAT) que la lletra b) de l'article 3 del Decret Llei 4/2010, del 3 d'agost, de mesures de racionalització i simplificació de l'estructura del sector públic de la Generalitat de Catalunya, derogada per l'article xxx d'aquesta Llei, atribuïa a l'Agència de Qualitat i Avaluació Sanitàries de Catalunya."*

Per tot això es fan les següents,

Conclusions

La Proposta presentada pel Departament de Salut, a incloure en l'Avantprojecte de Llei de mesures fiscals i financeres per al 2020 (M-354-1), es considera adequada a les previsions establertes a la corresponent normativa sobre protecció de dades de caràcter personal.

Barcelona, 28 de novembre de 2019